

งานวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง

การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) กับผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา
สาขาวิชาประศาสนศาสตร์

Workshop instruction and achievement: case study unit 3 of personal appraisal
subject, Faculty of public administration.

โดย

นางสาวยุวเรศ หลุดพา

MTX 125292

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รับรับ..... 22 พ.ค. 2560
วันลงทะเบียน.....
เลขทะเบียน..... ๘๘. 250541
เลขเรียกหนังสือ..... ๓7๑.๓ ๕147๕๗

๘.๒
2558

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปีการศึกษา 2558

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์โครงการสนับสนุนงานวิจัย สถาบันวิจัย และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมในชั้นเรียน และการจัดการความรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยคณะผู้บริหาร คณะ และ คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้เป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณ ท่านเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่านที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำมาอ้างอิงในการทำวิจัย

ทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาที่เป็นผู้ให้ข้อมูล และมีส่วนร่วมในการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ภาคการศึกษาต่อไป ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวที่เป็นกำลังใจให้การสนับสนุนมาโดยตลอดตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ

บุวเรศ หฤคพา

กันยายน 2558

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ชื่อเรื่อง	การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใน หน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ผู้ดำเนินการวิจัย	นางสาวยุวเรศ หลุดพา
หน่วยงาน	สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
ปี พ. ศ.	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ในภาคการศึกษา 1/ 2555

ผู้วิจัยได้ศึกษาประชากรจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการประเมินบุคคลในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 120 คน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้ ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบฟอร์มแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์จากผลการเก็บรวบรวมข้อมูลคะแนนที่ได้ทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และสถิติที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือ วิเคราะห์ผลการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) ของคะแนน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ ค่าสถิติ t - Test แบบ Paired - Sample T Test. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ

จากผลการศึกษา พบว่า

1) ผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันโดยผลการเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มีค่ามากกว่าโดยมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 89 คะแนน ต่ำสุดเท่ากับ 78 คะแนน ส่วนผลการเรียนก่อนเรียนมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 66 คะแนน ต่ำสุดเท่ากับ 35 คะแนน

2) ค่าเฉลี่ยของผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันโดยค่าเฉลี่ยผลการเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มีค่ามากกว่าโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 84.5429 ส่วนค่าเฉลี่ยของผลการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51.8286

3) จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนของ นักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ก่อนเรียนด้วยแบบพัฒนาการเรียนการสอนโดยการการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบ้างเล็กน้อย แต่เมื่อได้เรียนด้วยพัฒนาการเรียนการสอนโดยการการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) แล้วทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

Research Title: Workshop instruction and achievement: case study unit 3 of personal appraisal subject, Faculty of Public Administration.

Researcher: Miss Yuwares Ludpa

Organization: Public Administration Program, Faculty of Political Science and Public Administration

Year 2015

Abstract

This research aim to study Workshop instruction and achievement: case study unit 3 of personal appraisal subject, Faculty of Public Administration in 1st semesters, 2013.

Population of this research is a student who has subordinated a Public Administration program, College of Law and Government, Rajabhat Mahasarakham University and who has enrolled a personal appraisal subject in 2013, the first academic year. The population number is 120 persons and sampling sample assigned by purposive sampling method, it is a specifically to meet the objectives research. The sampling result is 35 persons. The instruments research including a pretest and posttest examinations. Data collection tools are a pretest and posttest. Data analysis was based on analysis of data collection points that have to do tests before and after learning. The statistics used in this study is a analysis of the students testing before and after take the teaching a workshop instructions method that they are different which a analyzing the average (Mean) maximum (Maximum) and minimum (Minimum) value scores and test hypotheses by statistical t - Test for Paired - Sample T Test method which compare achievement between before and after teaching a workshop.

The study finds

1) The results of the study before and after learning. There are different grades after teaching a workshop (Workshop) in the third analysis. Courses individual assessment of students in public administration is that the most valuable of the 89 lowest score was 78 points before learning the results of the study, a maximum of 66 points, minimum 35 points.

2) The average of the grades before and after learning. There is a difference between the average grades after teaching a workshop (Workshop) in the third analysis. Courses individual assessment of students in the public administration of an average is more than 84.5429 of the average of the results of the study before classes with an average of 51.8286.

3) The pretest scores from tests after learning of students with different significance level of 0.01, according to the assumptions set that before learning with a learning improvement by Learning and Teaching Workshop (Workshop) students have a deep understanding of the content a little. But when a student with learning improvement by the Learning and Teaching Workshop (Workshop) to make students understand more.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
บทคัดย่อ	(2)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย	
วัตถุประสงค์การวิจัย	
สมมติฐานในการวิจัย	
ขอบเขตของการวิจัย	
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	
ประโยชน์ของการวิจัย	
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop)	
แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์	
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	7
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย	
การเก็บรวบรวมข้อมูล	
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	10
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	13
สรุปผลการวิจัย	
อภิปรายผลการวิจัย	
ข้อเสนอแนะ	

สารบัญ(ต่อ)

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

หน้า

16

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลัง การใช้การเรียนการสอน โดยการการจัดการเรียนการสอนแบบ ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์	19
4.2 แสดงค่าเฉลี่ยของผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของ การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์	21
4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนและหลังหลัง การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์	21

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่า ในปัจจุบันการศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการฝึกคน เตรียมคน เพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2542) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาและยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความคิด และความสามารถที่จะเป็นพลังสร้างสรรค์ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีความก้าวหน้า เข้มแข็งและมั่นคง ดังนั้น การพัฒนากระบวนการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนของครูให้เอื้อต่อการพัฒนา และยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการตลอดมา

การจัดการเรียนการสอน ที่ผ่านมามักจะเน้นการเรียนการสอนเป็นกลุ่มใหญ่ และใช้วิธีการเรียนการสอนแบบ ครูเป็นผู้ย่นบรรยายอยู่หน้าชั้นเรียนตลอดภาคเรียน ผู้เรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ การพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงควรเปลี่ยนมามุ่งเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอนประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งจะทำการเรียนการสอนรายวิชาการประเมินบุคคล ประสพผลสำเร็จดียิ่งขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนและนำไปประยุกต์ใช้งาน ได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล

กรอบแนวคิด

การศึกษารายงานในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ในวิให้นักศึกษามีพัฒนาการในการวิเคราะห์ ซึ่งจะเป็ผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

การสอนแบบประชุม
เชิงปฏิบัติการ
(Workshop)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยที่3
การวิเคราะห์งาน รายวิชาการ
ประเมินบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

ผู้เรียนที่เรียน โดยการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยที่3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาประเมินบุคคล มากกว่าผู้เรียนที่เรียน โดยการสอนแบบบรรยาย

ขอบเขตที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 120 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 35 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

ตัวแปรต้น: การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) และการจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย

ตัวแปรตาม: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

4. เนื้อหา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop)
5. ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 1/2555

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Work Shop) หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอน โดยผู้สอนให้ผู้เรียนทำงาน/ทำชิ้นงานเป็นกลุ่ม พร้อมทั้งฝึกและแนะนำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานนั้นๆตลอดจน ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต-วิเคราะห์และสังเคราะห์งานควบคู่กับฝึกกระบวนการทำงานกลุ่มแบบมีส่วนร่วมที่ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงการฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์งานของหน่วยที่ 3 รายวิชาการประเมินผลบุคคล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงาน ที่สามารถวัดผลได้จากการนำเสนองาน การวิเคราะห์ข้อมูลและงาน ตลอดจนการวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) ในหน่วยที่3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้เรียบเรียงลำดับของการเสนอ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop)
2. แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
- 4.วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Work Shop)

การประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เป็นการประชุมเพื่อปฏิบัติการกิจกรรมร่วมกันในระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสมาชิกจะมีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติหรือทำภารกิจใดภารกิจหนึ่ง ร่วมกันไปด้วย เมื่อเสร็จสิ้นการประชุมปฏิบัติการจึงต้องมีผลลัพธ์หรือผลงานจากการปฏิบัติงานร่วมกัน หรือมีการนำผลงานจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ไปปรับปรุงหรือพัฒนาให้แล้วเสร็จภายหลังจากการประชุมเสร็จสิ้นไปแล้ว เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำข้อสอบมาตรฐาน การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำร่างแผนพัฒนา ฯ เป็นต้น

นอกจากนี้ การประชุมแบบการประชุมปฏิบัติการ หรือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่เรียกกันว่า Workshop นี้ เป็นการประชุมอีกแบบหนึ่ง ที่ใช้กันมากในบริษัทในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรม และในองค์กรต่าง ๆ เนื่องจากการประชุมแบบนี้ จะต้องมีการฝึกปฏิบัติ สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมเป็นหลักสำคัญ การประชุมแบบนี้ ปกติแล้วจะมีสมาชิกที่ร่วมประชุมจำนวนไม่มากนัก คือมักจะมีจำนวนแต่เพียงพอเหมาะ กับอุปกรณ์ และ เครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกปฏิบัติการ ในเรื่องที่จะจัดประชุมนั้น ๆ ขึ้น เนื่องจากเน้นการฝึกปฏิบัติเป็นส่วนที่สำคัญมาก

ในการประชุมเชิงปฏิบัติการนี้ สมาชิกในการประชุมจะต้องร่วมกันศึกษา รับฟังการบรรยาย หรือศึกษาค้นคว้า ทำความเข้าใจ และฝึกปฏิบัติ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเฉพาะอย่าง ตามหัวข้อของการประชุมปฏิบัติการครั้งนั้น ๆ หลักสำคัญของการประชุมแบบนี้คือ การเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติแล้วนำไปปฏิบัติในการปฏิบัติงานจริง ตัวอย่าง การประชุมเชิงปฏิบัติการ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสร้างแบบทดสอบ แบบวัดความพึงพอใจของผู้บริหาร การประชุมเชิงปฏิบัติการซ่อมบำรุงเกียรติระบบอัตโนมัติ การประชุมเชิงปฏิบัติการซ่อมบำรุงเกียรติระบบอัตโนมัติ การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดหมวดหมู่เอกสารในสำนักงาน เป็นต้น

การจัดการประชุมแบบนี้ จึงต้องมีเอกสาร มีหนังสือ มีรายละเอียดและข้อมูล ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อประกอบการศึกษาและเพื่อการฝึกปฏิบัติ ซึ่งต้องเตรียมไว้ล่วงหน้าให้พร้อม เพื่อผู้เข้าประชุมจะใช้ประโยชน์ได้ทันทีในการฝึกปฏิบัติตามกำหนดการ หรือตามตารางการปฏิบัติ ตามที่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

การประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวนี้ จุดเน้นจะอยู่ที่การปฏิบัติได้เป็นการแก้ปัญหาด้วยภาคปฏิบัติ เน้นการปฏิบัติการมากกว่าการบรรยายหรือการอภิปราย มุ่งปรับปรุงความสามารถและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของสมาชิกแต่ละคน ส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการงานหรือวิชาชีพ ลักษณะเฉพาะของการประชุมแบบ Workshop มีดังนี้

- มีการกำหนด เรื่องของการประชุมเชิงปฏิบัติการชัดเจน กำหนดสิ่งที่จะต้องปฏิบัติให้ได้ ไว้เห็นได้ชัด และมีกำหนดการ หรือตารางดำเนินงานในการประชุมและการฝึกหัด ที่สัมพันธ์กับเรื่องที่จะจัดประชุม
- มีจุดมุ่งหมายสำคัญ ที่การเพิ่มพูนทักษะ ความรู้และประสบการณ์ ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มพูนประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในเรื่องที่จัดประชุมปฏิบัติการนั้น ๆ โดยตรง
- มีการเตรียมในด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เอกสาร ข้อมูลที่จำเป็นให้พร้อม เพื่อใช้ในการฝึกปฏิบัติสำหรับสมาชิกโดยเฉพาะ
- มีการฝึก / ทดลองปฏิบัติการ หรือ มีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมในเรื่องที่จัดประชุม ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการประชุม
- จุดเน้นของการประชุมปฏิบัติการนี้ อยู่ที่การเตรียมคนให้มีความพร้อมสูง ให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในเรื่องที่จัดประชุม และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้

การประชุมในลักษณะดังกล่าวนี้ ปกติแล้ว จะมีทั้งการให้ความรู้ (ซึ่งได้เลือกและเตรียมการไว้เป็นการล่วงหน้าอย่างดีแล้ว) และการฝึกปฏิบัติควบคู่กัน แต่จุดเน้นที่สำคัญท้ายที่สุดแล้ว จะอยู่ที่ความสามารถในการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพร้อมที่จะนำไปปฏิบัติได้ ในการปฏิบัติงานจริงอะไรคือ Collective Wisdom & Collaboration Workshop การประชุมเชิงปฏิบัติการในกิจกรรม “ทำ” ของ โครงการ “รู้-คิด-ดู-ทำ” นี้ ออกแบบด้วยหลัก การ “Collective Wisdom & Collaboration” หรือ “การบูรณาการภูมิปัญญาและความร่วม มือ” ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้แนวคิดที่ว่า โจทย์ปัญหาต่างๆ ที่ผู้บริหารระดับสูงภาครัฐส่วนใหญ่มเผชิญอยู่ ภายใต้ นโยบายภาครัฐที่ได้รับมอบหมาย ทั้งที่ เริ่มต้นดำเนินการแล้วยังมีประเด็นบางอย่างที่เป็น อุปสรรคให้ขับเคลื่อนได้ยาก หรือยังไม่ได้เริ่มต้น ดำเนินการ เนื่องจากติดข้อจำกัดบางอย่าง ไม่ว่าจะ เป็นเรื่อง การหาแนวทางที่จะเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืน การหาแนวทาง ในการสร้างมูลค่าเพิ่มแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การหาแนวทางในการพัฒนาระบบและเศรษฐกิจชายแดนที่มีความแตกต่างของพื้นฐาน ระหว่างประเทศ รวมถึงการวางแผนการป้องกันและการบริหารจัดการภัยพิบัติที่ต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายนั้น ในหลายๆ ครั้งเรามักจะ

พบว่าประเด็นอุปสรรคดังกล่าวอาจไม่ได้สามารถแก้ไขได้ด้วยตัวคนเดียวอย่างยั่งยืน หรือแม้จะแก้ไขได้ ก็อาจนำไปสู่ ปัญหาใหม่ที่ตามมาในมุมมองที่คาดไม่ถึง ดังนั้น การประชุมเชิงปฏิบัติการนี้จะมุ่งเน้นการนำผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอันหลากหลายจากทั้ง ภาครัฐและเอกชนมาเข้าร่วมในการระดมภูมิปัญญาและสร้างความร่วมมือระหว่างกันและกัน ผ่านกลไกและกระบวนการตามแนวคิด แบบ Systemic เพื่อหาทางออกและทางเลือกในการขับเคลื่อน โจทย์นโยบายภาครัฐ ไปข้างหน้าให้เร็วขึ้น และมั่นใจว่าประเทศไทยในอนาคต จะบรรลุเป้าหมายได้ยุทธศาสตร์ทางเลือกต่างๆ ที่ผู้เข้าร่วมการประชุมจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ระดับท้องถิ่นต่อไป

การประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) เป็นรูปแบบของการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถนำสิ่งที่ได้รับไปปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงที่ผู้เข้าอบรม ปฏิบัติอยู่ ลักษณะของการประชุมเชิงปฏิบัติการจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. เป็นการให้ความรู้ของวิทยากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม ให้สามารถแก้ไขข้อขัดข้องในการทำงาน กำหนดแนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงงาน
2. เป็นการปฏิบัติการของผู้เข้ารับการอบรมที่จะหารือ อภิปราย ให้ได้แนวทางแก้ปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติงาน โดยอาจจะดำเนินการทั้งกลุ่มใหญ่หรือแ่งเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งการดำเนินการของส่วนที่สอง จะอาศัยหลักวิชาการหรือหลักการที่วิทยากรได้บรรยายหรืออภิปรายมาใช้ประกอบเป็นแนวทาง

ข้อดี

1. การประชุมปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรมทุกคน
2. สมาชิกมีอิสระในการคิดและปฏิบัติงานกลุ่มและมีการแลกเปลี่ยนความคิด
3. สมาชิกสามารถนำผลการประชุมปฏิบัติการ ไปใช้ในการดำเนินงาน และปฏิบัติงานได้

ข้อจำกัด

1. ต้องใช้เวลามาก โดยเฉพาะเวลาสำหรับการปฏิบัติงานกลุ่ม ไม่เหมาะกับเวลาสั้น ๆ
2. ใช้เวลาเตรียมการมาก และต้องจัดทำอย่างเป็นระบบ

การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Work Shop)

การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Work Shop) หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอน โดยผู้สอนให้ผู้เรียนทำงาน/ทำชิ้นงานเป็นกลุ่ม พร้อมทั้งฝึกและแนะนำให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานชิ้นงานนั้นๆตลอดจน ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักสังเกตวิเคราะห์และสังเคราะห์งานควบคู่กับฝึกกระบวนการทำงานกลุ่มแบบมีส่วนร่วม

ในปัจจุบันการกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอน มักจะระบุรายละเอียดเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดและสังเกตได้ด้วยบุคคลอื่น

- 1) เนื้อหาสาระ หมายถึงสิ่งที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เนื้อหาสาระถือว่าเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ตาม

วัตถุประสงค์ ฉะนั้นเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียน จึงต้องเลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอนเสมอ

2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อได้กำหนดวัตถุประสงค์และรู้ว่าจะใช้เนื้อหาสาระอะไรจัดให้แก่ผู้เรียนแล้วมาพิจารณาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยจะต้องคำนึงถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

ปัจจุบันเชื่อกันว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องของผู้เรียนแต่ละคนผู้เรียนจึงเป็นผู้กำหนดวิธีการเรียนรู้ขึ้นเอง หาใช่ครูหรือวัสดุอุปกรณ์เป็นผู้กำหนดให้ ฉะนั้นการเรียนรู้ที่จะบังเกิดผลตามความเชื่อนี้จึงต้องเป็นการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นั่นคือ กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนจะต้องเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด ได้ทำ ได้ลองแก้ปัญหาและค้นพบคำตอบด้วยตัวของเขาเอง

3) การวัดผลและประเมินผลการเรียน เป็นการตรวจสอบดูว่าหลังจากที่จัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด แสดงว่าการวัดผลประเมินผลนั้นจะต้องวัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์หรือจะต้องอาศัยวัตถุประสงค์ของการเรียน ใช้เป็นแนวทางในการวัดผลประเมินผลนั่นเอง เพราะวัตถุประสงค์จะบอกให้ทราบว่าต้องวัดและประเมินผลอะไร แก่ไหน และควรใช้เครื่องมืออะไรวัด ผลของการวัดจึงจะเชื่อถือได้

ในปัจจุบันถือว่าการวัดผลและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการในการเรียนการสอน จึงสามารถวัดผลประเมินผลได้ทุกขั้นตอนของการเรียนการสอน ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยเน้นการวัดผลประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนมากกว่าการตัดสินเพื่อเลื่อนชั้นของนักศึกษา ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการสอน เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การเรียนการสอนนี้ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะพิจารณาในการวางแผนการสอนทุกครั้ง องค์ประกอบเหล่านี้ต่างก็มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของการเรียนจะบอกให้ทราบว่าเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์อะไรให้แก่ผู้เรียน เมื่อเลือกเนื้อหาสาระได้แล้วจะต้องนำมาพิจารณาจัดกิจกรรม โดยที่กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นจะสนองวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยเมื่อจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนแล้ว จะต้องวัดและประเมินผลให้ได้ว่าผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตามวัตถุประสงค์ มากน้อยเพียงใด เนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียนยากง่าย ชับซ้อน หรือจัดลำดับไว้เหมาะสมเพียงใด กิจกรรมที่จัดให้แก่ผู้เรียนสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนและกระบวนการเรียนรู้เพียงใด สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนและกระบวนการเรียนรู้เพียงใด เมื่อพบปัญหาในขั้นตอนใดก็จะได้นำดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงต่อไป

การจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย

ความหมายวิธีการสอนแบบบรรยาย หมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนบอกเล่า อธิบาย เนื้อหาเรื่องราวต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน โดยที่ผู้สอนเตรียมการ ค้นคว้า เนื้อหาเป็นอย่างดี โดยทั่วไปมักจะเป็นการสื่อความหมายทางเดียว คือจากผู้สอน ไปสู่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมน้อย เพียงแต่ฟัง จดบันทึก ซักถาม บางครั้ง วิธีสอนแบบนี้จะยึดบทบาทของผู้สอนเป็นสำคัญ

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ความรู้หรือประสบการณ์ใหม่แก่ผู้เรียน เป็นความรู้ที่ค้นคว้า หาได้ยาก หรือเป็นประสบการณ์เฉพาะของผู้สอนเอง
2. เพื่อช่วยนำทางในการอ่านหนังสือของผู้เรียน และช่วยสรุปประเด็นสำคัญในกรณีที่ผู้สอนมอบหมายให้ไปอ่านมาล่วงหน้า
3. เพื่อมุ่งถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยในเวลาที่จำกัด

ขั้นตอนการสอน

1. ขึ้นเตรียมการสอนประกอบด้วย
  - 1.1 วินิจฉัยผู้เรียน โดยพิจารณาถึงพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์เดิม ความสามารถของผู้เรียน อาจใช้วิธีพูดคุย ซักถาม หรือแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการเตรียมเนื้อหาและวิธีการสอน
  - 1.2 เตรียมเนื้อหา โดยพิจารณาถึงความละเอียด ลึกซึ้ง มากน้อย และตามลำดับของเนื้อหา ให้เหมาะสมกับเวลาและลักษณะของผู้เรียน
  - 1.3 เตรียมคำถาม เพื่อใช้ถามผู้เรียนระหว่างการบรรยาย จะช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัวและสนใจได้ยิ่งขึ้น
  - 1.4 เตรียมสื่อการเรียนการสอน โดยเตรียมสื่อให้พร้อมอยู่ในสภาพใช้การได้ดี อาจเป็น สไลด์ แผ่นใส ภาพ ฯลฯ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน ได้ดียิ่งขึ้น
  - 1.5 ขึ้นเตรียมการวัดและประเมินผล อาจจัดทำเป็นการทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดดูว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือมากน้อยเพียงไร
2. ขึ้นสอนประกอบด้วย
  - 2.1 ขึ้นนำ อาจใช้วิธี 1) ซักถามพูดคุยกับผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียน 2) บททวนการบรรยายในครั้งก่อนเพื่อเชื่อมโยงกับเรื่องใหม่
  - 2.2 ขึ้นอธิบาย เป็นขั้นสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ผู้สอนควรได้ดำเนินการ ดังนี้ 1) บอกโครงเรื่อง เครือข่ายของเนื้อหา และแจ้งจุดประสงค์ของบทเรียน 2) อธิบายให้ชัดเจนตามลำดับเนื้อหาอย่างต่อเนื่องกัน 3) สังเกตปฏิบัติการตลอดเวลาเพื่อการย้ำหรือหยุดทบทวนใหม่ 4) ถามคำถามในบางตอนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 5) ยกตัวอย่างประกอบเพื่อ

เพิ่มความแจ่มแจ้งในบทเรียน6) ใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพ ท่าทีการพูดอธิบาย การใช้ภาษา อารมณ์ขันที่เหมาะสม

2.3 ชั้นสรุป เป็นการปิดท้ายชั่วโมงการบรรยาย อาจใช้วิธี1) สรุปย่อเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบ 2) ตั้งปัญหาให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิจัย 3) ผ่าปัญหาให้ผู้เรียนไปคิดต่อ 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามปัญหา 5) มอบหมายงานให้ผู้เรียนไปค้นคว้าต่อเพิ่มเติม 6) บอกล่วงหน้าถึงเนื้อหาที่จะเรียนในครั้งต่อไป

3. ชั้นติดตามผล ประกอบด้วย

3.1 วัดและประเมินผลผู้เรียน โดยอาจใช้วิธี 1) ตรวจสอบฉบับที่ผู้เรียนจดบรรยาย 2) ถามคำถามในเนื้อหาที่บรรยาย 3) ให้ทำข้อสอบหรือแบบฝึกหัดเพิ่มเติม

3.2 วัดผล ประเมินผลผู้สอน โดยอาจใช้วิธี 1) จัดทำแบบสอบถามให้ผู้เรียนได้ทราบความคิดเห็น เกี่ยวกับวิธีการสอน การอธิบาย การใช้คำพูด บุคลิกท่าทาง 2) ให้เพื่อนครูได้เข้าสังเกตการณ์สอน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการสอน 3) บันทึกการบรรยายของตนแล้วนำไปพิจารณา ประเมินตนเอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement)

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงาน ที่สามารถวัดผลได้จากการนำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูลและงาน ตลอดจนการวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement) เป็นผลที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา นักศึกษาได้ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นดัชนีประการหนึ่งที่สามารถบอกถึงคุณภาพการศึกษา ดังที่ อนาคตซี (1970: 107 อ้างถึงใน ปริยทิพย์ บุญคง, 2546: 7) กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านสติปัญญา และองค์ประกอบด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา ได้แก่ องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ สังคม แรงจูงใจ และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญาด้านอื่น

ไอแซกส์ อาโนลด์ และไมลีย์ (อ้างถึงใน ปริยทิพย์ บุญคง, 2546 : 7) ให้ความหมายของคำว่าผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามอย่างมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำที่ต้องอาศัยทั้งความสามารถทั้งทางร่างกายและทางสติปัญญา ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนโดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวบุคคล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้จากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่นการสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจได้ในรูปของเกรดจากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการที่ซับซ้อน และระยะเวลาานพอสมควร หรืออาจได้จากการวัดแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ ไพศาล หวังพานิช (2536 : 89) ที่

ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรมหรือการสอบ จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของบุคคลว่าเรียนแล้วมีความรู้เท่าใด สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบต่าง ๆ เช่น ใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ข้อสอบวัดภาคปฏิบัติ สามารถวัดได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติโดยทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสดงความสามารถดังกล่าว ในรูปของการกระทำจริงให้ออกเป็นผลงาน การวัดต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหา ซึ่งเป็นประสบการณ์เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆ สามารถวัดได้โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการวัด การเปลี่ยนแปลงและประสบการณ์การเรียนรู้ ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาแล้วว่าเกิดการเรียนรู้เท่าใดมีความสามารถชนิดใด โดยสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ในลักษณะต่าง ๆ และการวัดผลตามสภาพจริง เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษาความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ดังนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2546: 78-82) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง แบบทดสอบวัดสมรรถภาพทางสมองต่างๆ ที่นักศึกษาได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐาน แต่เนื่องจากอาจารย์ต้องทำหน้าที่วัดผลนักศึกษา คือ เขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ตนได้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับแบบทดสอบที่อาจารย์สร้างและมีหลายแบบแต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถาม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้ และข้อคิดเห็นแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด ลักษณะทั่วไป ถือได้ว่าข้อสอบแบบกาถูก-ผิด คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ผู้ตอบเติมคำ หรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้น เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ ลักษณะทั่วไป ข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคที่ยังไม่

สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบ คำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัด ได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

5. ข้อสอบแบบจับคู่ ลักษณะทั่วไป เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่า แต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะคู่ กับคำ หรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ ลักษณะทั่วไป ข้อสอบแบบเลือกตอบนี้จะประกอบด้วย 2 ตอน ตอนนำหรือคำถามกับตอนเลือก ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่นๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน ดูเผินๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมด แต่ความจริงมีน้ำหนักรวมกันน้อยต่างกัน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 96) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทำนองเดียวกันว่า หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอกับให้นักเรียนปฏิบัติจริง

จากความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ความสามารถทางการเรียนด้านเนื้อหา ด้านวิชาการและทักษะต่าง ๆ ของวิชาต่าง ๆ

หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากนักการศึกษาหลายๆ ท่านที่กล่าวถึงหลักเกณฑ์ไว้สอดคล้องกัน และได้ลำดับเป็นขั้นตอนดังนี้

1. เนื้อหาหรือทักษะที่ครอบคลุมในแบบทดสอบนั้น จะต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้แบบทดสอบวัดนั้นถ้านำไปเปรียบเทียบกันจะต้องให้ทุกคนมีโอกาสเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น ได้ครอบคลุมและเท่าเทียมกัน

3. วัดให้ตรงกับจุดประสงค์ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะวัดตามวัตถุประสงค์ทุกอย่างของการสอน และจะต้องมั่นใจว่าได้วัดสิ่งที่ต้องการจะวัด ได้จริง

4. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดความเจริญงอกงามของนักเรียน การเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าไปสู่วัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้น อาจารย์ควรจะทราบว่าก่อนเรียนนักเรียนมีความรู้ความสามารถอย่างไร เมื่อเรียนเสร็จแล้วมีความรู้แตกต่างจากเดิมหรือไม่ โดยการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน

5. การวัดผลเป็นการวัดผลทางอ้อม เป็นการยากที่จะใช้ข้อสอบแบบเขียนตอบวัดพฤติกรรมตรง ๆ ของบุคคลได้ สิ่งที่วัดได้ คือ การตอบสนองต่อข้อสอบ ดังนั้น การเปลี่ยนวัตถุประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่จะสอบ จะต้องทำอย่างรอบคอบและถูกต้อง
6. การวัดการเรียนรู้ เป็นการยากที่จะวัดทุกสิ่งทุกอย่างที่สอนได้ภายในเวลาจำกัด สิ่งที่วัดได้เป็นเพียงตัวแทนของพฤติกรรมทั้งหมดเท่านั้น ดังนั้นต้องมั่นใจว่าสิ่งที่วัดนั้นเป็นตัวแทนแท้จริงได้
7. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องช่วยพัฒนาการสอนของอาจารย์และเป็นเครื่องช่วยในการเรียนของนักศึกษา
8. ในการศึกษาที่สมบูรณ์นั้น สิ่งสำคัญไม่ได้อยู่ที่การทดสอบแต่เพียงอย่างเดียวการทบทวนการสอนของอาจารย์ก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง
9. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะเน้นในการวัดความสามารถในการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ หรือการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ
10. ควรใช้คำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ที่วัด
11. ให้ข้อสอบมีความเหมาะสมกับนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ความยากง่ายพอเหมาะ มีเวลาพอสำหรับนักศึกษาในการทำข้อสอบ

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ในการสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพ วิธีการสร้างแบบทดสอบที่เป็นคำถาม เพื่อวัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอนไปแล้วต้องตั้งคำถามที่สามารถวัดพฤติกรรมเรียนการสอนได้อย่างครอบคลุมและตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ชนิดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538: 146) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนไปแล้วซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอกับให้นักเรียนปฏิบัติจริง ซึ่งแบ่งแบบทดสอบประเภทนี้เป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบของอาจารย์ หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่อาจารย์ เป็นผู้สร้างขึ้น เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ที่นักศึกษาได้เรียนในห้องเรียน เป็นการทดสอบว่านักศึกษามีความรู้มากแค่ไหน บกพร่องในส่วนใดจะได้สอนซ่อมเสริม หรือเป็นการวัดเพื่อดูความพร้อมที่จะเรียนในเนื้อหาใหม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของอาจารย์
2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา หรือจากอาจารย์ ที่สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองหาคุณภาพหลายครั้ง จนมีคุณภาพที่ดีจึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้หลักและเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใดๆ ก็ได้ แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบบอดถึงวิธีการ และยังมีมาตรฐานในด้านการ

แปลคะแนนด้วยทั้งแบบทดสอบของครูและแบบทดสอบมาตรฐาน จะมีวิธีการในการสร้างข้อคำถามที่เหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

- 2.1 วัดด้านการนำไปใช้
- 2.2 วัดด้านการวิเคราะห์
- 2.3 วัดด้านการสังเคราะห์
- 2.4 วัดด้านการประเมินค่า

กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายข้างต้น จึงกำหนดแนวดำเนินการไว้ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ และสภาพท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตร และสื่อการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่นตามความเหมาะสม
2. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้สอดคล้องกับความสนใจ และสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน และให้โอกาสเท่าเทียมกัน ในการพัฒนาตนเองตามความสามารถ
3. จัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยง หรือบูรณาการทั้งภายในกลุ่มประสบการณ์ และระหว่างกลุ่มประสบการณ์ให้มากที่สุด
4. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ และกระบวนการกลุ่ม
5. จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงให้มากที่สุดและเน้นให้เกิดความคิดรวบยอด ในกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ
6. จัดให้มีการศึกษา ติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ให้สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย
9. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และปฏิบัติจริงของผู้เรียน

การวัดผล การประเมินผล และการติดตามผล

การวัดผลและการประเมินผล ตลอดจนการติดตามผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการจัดให้ผู้เรียนได้เรียน หรือเลื่อนชั้นระหว่างปี หรือปลายปี ตามความสามารถของผู้เรียน ให้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนทดสอบเป็นระยะและ/หรือทดสอบเมื่อจบบทเรียน ตามลักษณะการจัดประสบการณ์และเนื้อหาวิชาทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน

อนึ่ง สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ จะไม่นำมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินผลการเรียน แต่เป็นการวัดผลและประเมินผลเพื่อดูความก้าวหน้าจากการทำกิจกรรม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยขอนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ทราบผลของการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ดังนี้

น้อมจิต เพชรวิเศษ (2541: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องเรื่องการพัฒนาแบบฝึก การเขียนสะกดคำ ยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง มาจากพากฟ้า สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอขามเฒ่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 83.59 / 83.17 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกสะกดคำยาก สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วราภรณ์ เหลี่ยมไรสง (2542) ได้ทำการวิจัยทักษะการอ่าน และการเขียน ในการสะกดคำยาก ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้เกม และใช้ แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้เกมมีทักษะการอ่านและการเขียนในการสะกดคำยากหลังเรียน มากกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ยการอ่าน และการเขียนสะกดคำยาก หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียน โดยใช้เกมและนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ มีความคงทนในการเรียนรู้ หลังเรียนผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์

รัชณี ภาเข็ม (2543) ได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยจัดทำแผนการสอนเขียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แผนภูมิประสบการณ์กับนักเรียน โรงเรียนวัดบ้านตาเสา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห้วยราช สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา ค้นคว้าพบว่า แผนการสอนที่เขียน โดยใช้แผนภูมิประสบการณ์ มีประสิทธิภาพ 79.16/76.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ที่ 75/75 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ขนิษฐา ภูชมศรี (2544) ได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนการสอน แบบฝึก และหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยทดลองกับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไทรงาม โนนภูดิน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2543 จำนวน 34 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนตาม แผนการสอนสูงกว่าผลการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนอยู่ในระดับสูง

รัตนา โนจันทร์ (2544) ได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าคา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยใช้แบบฝึก

เสริมทักษะการเขียนและหนังสือส่งเสริมการอ่าน พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนและหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้งานวิจัยของ Hamaideh และ Hamdan-Mansour (2013 : 703 - 708) ได้ศึกษาความสามารถของปัจจัยด้านทัศนคติของผู้เรียน องค์ความรู้ของผู้เรียน และปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เรียน ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 510 คนโดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา มีดังนี้ 1. เจตคติของผู้เรียน ประกอบด้วย การนับถือตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความพอใจกับชีวิต ความสัมพันธ์ของนักศึกษาในคณะ ความถ้อยถอย ความกังวลและความตึงเครียด ในการเรียน 2. องค์ความรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับ มัธยมศึกษา คะแนนการทดสอบผลสัมฤทธิ์ และคะแนนทดสอบทัศนคติ 3. ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน ประกอบด้วย อายุ เพศ จำนวนชั่วโมงเรียนใน ภาคเรียนปัจจุบัน ระดับและสาขาวิชาของผู้เรียน ระดับรายได้ของครอบครัว จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการนอนแต่ละวัน สถานะภาพสุขภาพ การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่ไม่มีใน หลักสูตรการพูดคุยระหว่างมื้ออาหาร ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ระยะทางระหว่างมหาวิทยาลัย กับบ้าน สถานะทางการเงินของครอบครัว และความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพผลการวิจัยพบว่า การนับถือตนเองของผู้เรียนและความสัมพันธ์ของ นักศึกษาภายในคณะ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความพอใจกับชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ดี ตามผลการวิจัยยังพบว่า เพศของผู้เรียนที่แตกต่างกันมีผลทำให้การนับถือตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การถ้อยถอย ความกังวลและความตึงเครียดมีความแตกต่างกัน ซึ่งเพศชายมีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การถ้อยถอย ความกังวลและความตึงเครียดในการเรียนสูงกว่าเพศหญิง รวมทั้งในงานวิจัยของ Hamaideh และ Hamdan-Mansour (2013 : 707) ได้ ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติในการเรียน องค์ความรู้ของผู้เรียนและข้อมูลทั่วไปของผู้เรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1. การนับถือตนเอง ความพอใจกับชีวิต การทำงานระหว่างเรียน การสูบบุหรี่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกรดเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษา คะแนน ทดสอบผลสัมฤทธิ์ คะแนนทดสอบทัศนคติ ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และเพศของผู้เรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 3. ความถ้อยถอย อายุ ความสมดุลของการกินอาหาร มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.054 การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมนอกห้องเรียนที่ไม่มีในหลักสูตร มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากเอกสารและงานวิจัยที่นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านและแบบฝึกเสริมทักษะการเขียน การอ่านนั้น สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนสูง ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

นักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ชั้นปีที่4 ปีการศึกษา 1/2555 จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ใช้ทดลองหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เป็นของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ชั้นปีที่4 ปีการศึกษา 1/2555 จำนวน 35 คน

1. ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 35 คน โดยเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(work shop)
2. แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) ของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ชั้นปีที่4 ปีการศึกษา 1/2555 ผู้วิจัย ได้ดำเนินการจัดทำขึ้น โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากห้องสมุดและแหล่งความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เสริมทักษะการเรียนรู้

2. นำเค้าโครงการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เสริมทักษะการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ เพื่อปรับปรุงและแก้ไข
3. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้ โดยทำการปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
4. ดำเนินการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประเมินบุคคล หน่วยในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล

ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน จำนวน 10 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

- 1) กำหนดพฤติกรรมย่อยที่จะออกข้อสอบ
- 2) กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ
- 3) เขียนข้อสอบ
- 4) ตรวจสอบข้อสอบ
- 5) การประเมินประสิทธิภาพของแบบทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจ ตรวจสอบด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา
- 6) พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อทดสอบที่เข้าเกณฑ์มาพิมพ์ข้อสอบ

มีคำชี้แจงเกี่ยวกับแบบทดสอบ วิธีตอบ จัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

- 7) ทดลองใช้และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพเพื่อปรับปรุงโดยใช้

โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่ง ได้ข้อสอบ ที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .20 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่น (KR-20) เท่ากับ .89

- 8) พิมพ์แบบทดสอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยการนำเอาเครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบมาแล้ว ไปทดลองหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ปีการศึกษา 1/2555 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ให้นักศึกษาเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล

3. หลังจากเรียนเนื้อหาจากวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคลทำแบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน (Post - test)

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนดังที่กล่าวมาแล้วจากข้อ 1 - 3

การจัดกระทำกับข้อมูล

หลังจากที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กรอกรหัสลงในแบบกรอกรหัส (Coding Form) แล้วพิมพ์ข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ผลการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) ของคะแนน

2. การทดสอบสมมติฐานใช้ ค่าสถิติ t - Test แบบ Paired - Sample T Test. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้การเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษสาขาวิชาประศาสนศาสตร์พบว่านักศึกษามีผลการเรียนก่อนและหลังเรียนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) แตกต่างกัน โดยมีผลการเรียนหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนดังตารางที่ 4.1 ตารางที่ 4.2 และตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการใช้การเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ค่าความแตกต่างของผลก่อนเรียน และหลังเรียน
1	40	84	44
2	45	84	39
3	50	85	35
4	55	84	29
5	45	84	39
6	35	87	52
7	52	85	33
8	53	86	33
9	60	83	23
10	55	83	28
11	60	84	24

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ค่าความแตกต่างของผลก่อนเรียน และหลังเรียน
12	66	86	20
13	50	87	37
14	51	87	36
15	52	86	34
16	55	82	27
17	50	87	37
18	40	83	43
19	45	82	37
20	50	88	38
21	55	87	32
22	45	86	41
23	56	86	30
24	52	84	32
25	53	89	36
26	60	82	22
27	55	87	32
28	50	86	36
29	42	80	38
30	45	78	33
31	49	80	31
32	65	85	20
33	59	88	29
34	62	84	22
35	57	80	23
ค่ามากที่สุด	66	89	52
ค่าน้อยที่สุด	35	78	20

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกัน โดยผลการเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการ

ประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์มีค่ามากกว่าโดยมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 89 คะแนน ต่ำสุดเท่ากับ 78 คะแนน ส่วนผลการเรียนก่อนเรียนมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 66 คะแนน ต่ำสุดเท่ากับ 35 คะแนน

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยของผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์

ผลการเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
หลังเรียน	84.5429	2.58210
ก่อนเรียน	51.8286	7.16399

จากตารางที่ 4.2 พบว่าค่าเฉลี่ยของผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันโดยค่าเฉลี่ยผลการเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์มีค่ามากกว่าโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 84.5429 ส่วนค่าเฉลี่ยของผลการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51.8286

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนและหลังหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Std. Error Mean	99% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
นเรียน - หลังเรียน	32.7142	7.30661	1.23504	29.34460	36.08397	26.488	34	.000

(องศาอิสระ=34, จำนวน= 35, ระดับนัยสำคัญ 0.01)

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า t ที่ได้มีค่าเท่ากับ 26.488 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 องศาอิสระ (df) 34 นั่นคือ คะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนของ นักศึกษา จำนวน 35 คน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า

ก่อนเรียนด้วยแบบพัฒนาการเรียนการสอนโดยการการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบ้างเล็กน้อย แต่เมื่อได้เรียนด้วยพัฒนาการเรียนการสอนโดยการการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) แล้วทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น จึงสามารถนำความรู้มาทำแบบทดสอบหลังเรียนและได้คะแนนมากกว่าก่อนเรียน ฉะนั้น แสดงว่าการเรียนการสอนโดยการการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) สามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์ ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคลของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์ ผลการศึกษาในครั้งนี้มีประเด็นสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

ผู้เรียนที่เรียน โดยการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังเรียน ในหน่วยที่3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาประเมินบุคคล แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ปีการศึกษา 1/2555 จำนวน 120 คน และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (work shop)
2. แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) ของคะแนน

2. การทดสอบสมมติฐานใช้ ค่าสถิติ t – Test แบบ Paired - Sample T Test. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคลของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคลของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ

ซึ่งเป็นรูปแบบที่นักศึกษาได้มีการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้รวมทั้งการฝึกปฏิบัติในการวิเคราะห์งานในหน่วยที่ 3 พบว่ามีความแตกต่างกัน โดยผลการเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนแบบแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) มีค่ามากกว่า และมีความแตกต่างกันระหว่างผลการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

ผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกัน โดยผลการเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์มีค่ามากกว่าโดยค่าเฉลี่ยผลการเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์มีค่ามากกว่า และ จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนของ นักศึกษาจำนวน 35 คน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ก่อนเรียนด้วยแบบพัฒนาการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบ้างเล็กน้อย แต่เมื่อได้เรียนด้วยพัฒนาการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) แล้ว ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น จึงสามารถนำความรู้มาทำแบบทดสอบหลังเรียนและได้คะแนนมากกว่าก่อนเรียน ฉะนั้นแสดงว่าการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) สามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคล ของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์ ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชณี ภาเข็ม (2543) ได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยจัดทำแผนการสอนเขียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แผนภูมิประสมการณกับนักเรียน โรงเรียนวัดบ้านตาเสา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห้วยราช สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการสอนที่เขียนโดยใช้แผนภูมิประสมการณ มีประสิทธิภาพ 79.16/76.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ที่ 75/75 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และของ ขนิษฐา ภูชมศรี (2544) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนการสอน แบบฝึก และหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไทรงามโนนภูดิน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2543 จำนวน 34 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนตามแผนการสอนสูงกว่าผลการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งสอดคล้องผลการวิจัยของน้อมจิต เพชรวิเศษ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องเรื่องการพัฒนาแบบฝึก การเขียน

สะกดคำยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง มาจากฟากฟ้า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ยางตลาด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.59 / 83.17 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกสะกดคำยาก สูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และวารสารณั้ เหลี่ยม ไชสง (2542) ได้ทำการวิจัยทักษะ การอ่าน และการเขียน ในการสะกดคำยาก ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้เกม และใช้แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้เกมมีทักษะการอ่านและการเขียนในการสะกด คำยากหลังเรียน มากกว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ยการอ่าน และการเขียนสะกดคำ ยาก หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับแนวคิดของวัฒนาพร ระวังบุทช์ (2543, หน้า 44) ที่กล่าวว่า การเรียน แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ให้แก่ ผู้เรียน ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคน มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่มทั้ง โดยการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคน ที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย เรื่องการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) กับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคลของนักศึกษา สาขาวิชาประศาสน ศาสตร์มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีผลการเรียนดีขึ้นหลังจากมีการจัดการ เรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ดังนั้นนักศึกษาและผู้สอนควรสนับสนุนการเรียน การสอนในรูปแบบการปฏิบัติจริง รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีผลการเรียนดีขึ้นหลังจากมีการจัดการ เรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) โดยนักศึกษาได้ฝึกกระบวนการทำงานกลุ่มแบบมีส่วน ร่วมที่ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงการฝึกปฏิบัติการดังนั้นจึงควรผู้สอน ควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงการฝึกปฏิบัติการ เพื่อเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แก่นักศึกษา
3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ จากการศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในหน่วยที่ 3 การวิเคราะห์งาน รายวิชาการประเมินบุคคลของ

นักศึกษา สาขาวิชาประศาสนศาสตร์มีลักษณะเป็นเชิงปริมาณและขอบเขตการศึกษาเป็นเพียงหน่วยเดียว
ของรายวิชานั้นควรศึกษาในหน่วยอื่นๆเพิ่มเติมในการศึกษาครั้งต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- ขนิษฐา ภูษมศรี. รายงานการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนการสอนแบบฝึกและหนังสือส่งเสริมการอ่าน. หนองคาย : โรงเรียนบ้านไทรงามโนนภูดิน, 2544.
- น้อมจิต เพชรวิเศษ. การวิจัยเรื่องเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญา กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.
- ปรีชทิพย์ บุญคง. (2546). การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 . ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล หวังพานิช. (2536). วิธีการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : งานส่งเสริมวิจัยและตำราการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- รัชณี ภาเข็ม. การพัฒนาแผนการสอนเขียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แผนภูมิประกอบ. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- รัตนา โนจันทร์. รายงานการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน แบบฝึกเสริมทักษะการเขียน และหนังสือส่งเสริมการอ่าน. พะเยา : โรงเรียนบ้านป่าคา, 2544.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2543). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช. 2543.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วราภรณ์ เหลี่ยมไธสง. ทักษะการอ่านและการเขียนในการสะกดคำยากภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้เกมและใช้แบบฝึกทักษะ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- สมนึก ภัททิยชนิ. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน(ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 3 .กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2546.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

หน่วยที่3 การวิเคราะห์งาน

คำชี้แจง จงกากบาทเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

<p>ข้อ 1. การวิเคราะห์งานทำให้ได้ข้อมูลสำคัญคือ</p> <p>ก. รายละเอียดของงาน ข. ลักษณะงานอย่างย่อ</p> <p>ค. ชื่องาน ง. กำลังคน</p>	<p>ข้อ 6. การวิเคราะห์งานมีประโยชน์ทำให้ทราบว่า</p> <p>ก. งานนั้นจะทำเสร็จลงเมื่อไร</p> <p>ข. งานนั้นจะทำสำเร็จในชั้นไหน</p> <p>ค. ผู้ปฏิบัติงานนั้นจะต้องทำงานอย่างไร</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p>
<p>ข้อ 2. ข้อมูลทั่วไปของงานประกอบด้วย</p> <p>ก. ชื่องาน ข. รหัสงาน</p> <p>ค. วันที่ ง. ถูกทุกข้อ</p>	<p>ข้อ 7. ข้อใดไม่ใช่การนำผลการวิเคราะห์งานไปใช้</p> <p>ก. การวางแผนกำลังคน ข. การคัดคนออก</p> <p>ค. การประเมินค่างาน ง. การพัฒนา</p> <p>ผู้ปฏิบัติงาน</p>
<p>3. ข้อมูลใดไม่ใช่องค์ประกอบของการระบุลักษณะเฉพาะของงาน</p> <p>ก. หน้าที่ ข. การศึกษา</p> <p>ค. ประสิทธิภาพ ง. ความสามารถทาง</p> <p>กายภาพ</p>	<p>ข้อ 8. ขั้นตอนแรกของการวิเคราะห์งานคือ</p> <p>ก. การเตรียมการ ข. เลือกวิธีเก็บข้อมูล</p> <p>ค. กำหนดความมุ่งหมาย ง. ตรวจสอบข้อมูล</p>
<p>ข้อ 4. ความสามารถทางกายภาพระบุไว้ใน</p> <p>ก. รายละเอียดงาน ข. ลักษณะเฉพาะงาน</p> <p>ค. การประเมินงาน ง. การออกแบบงาน</p>	<p>ข้อ 9. ข้อใดไม่ใช่วิธีรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์งาน</p> <p>ก. สังเกต ข. สอบถาม</p> <p>ค. นิเทศ ง. สัมภาษณ์</p>
<p>ข้อ 5. การประเมินงานเพื่ออะไร</p> <p>ก. กำหนดกำลังคน ข. กำหนดจำนวนงาน</p> <p>ค. กำหนดเวลาทำงาน ง. กำหนดค่าตอบแทน</p>	<p>ข้อ 10. การวางแผนกำลังคนทำให้ได้มาซึ่ง</p> <p>ก. ประเภทกำลังคน ข. จำนวนกำลังคน</p> <p>ค. วิธีการได้มา ง. ถูกทุกข้อ</p>